

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Elbląg na rok 2019**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 994, z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 2137) art. 3 ust. 1, art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 1492) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 1030, z późn. zm.) Rada Gminy Elbląg uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019, w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Elbląg.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019r. i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Elbląg oraz publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Elbląg.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy Elbląg
Barbara Bruzdewicz

Uzasadnienie:

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na poszczególne lata wynika z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 2137), natomiast obowiązek Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałaniu Narkomanii na poszczególne lata wynika z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 1030, z późn. zm.). Opracowano jeden Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, gdyż zadania ujęte w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii są bardzo zbieżne.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii są realizowane w postaci gminnego programu, przyjmowanego przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi, określonymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020 w myśl ustawy o zdrowiu publicznym.

Dokument zawiera także działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Program został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz uwzględnia sugestie zawarte w Rekomendacjach do realizacji i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019r., wydanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W związku z powyższym przyjęcie niniejszej uchwały należy uznać za zasadne.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY ELBLĄG NA ROK 2019

Rozdział 1

PODSTAWA PRAWNA I MERYTORYCZNA PROGRAMU, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE PROGRAMU

§ 1. 1. Podstawą prawną jest: Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 2137), Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 1030 z późn. zm.), Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015r. (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 1492), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016r. poz. 1492), Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2013-2020.

2. Polityka społeczna Gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom ukierunkowana jest w szczególności na budowanie zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów wiążących się z kwestią używania środków psychoaktywnych. Program koresponduje z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016 – 2020. Uwzględnia cele operacyjne w Narodowym Programie Zdrowia tj. „2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi”, poprzez m. in. :

a) promocję zdrowia w tym edukację zdrowotną, szkolenie kadr, zmniejszenie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu,

b) profilaktykę w tym szczególnie:

- profilaktykę uniwersalną ukierunkowaną na całą populację, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych (NSP) lub uzależnień behawioralnych,

- profilaktykę selektywną ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka jako działanie uprzedzające, a nie naprawcze jak np. działania edukacyjne i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym

- profilaktykę wskazującą,

c) redukcję szkód, rehabilitację zdrowotną, społeczną i zawodową w tym zwiększenie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększenie dostępności do istniejących form wsparcia, zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym czy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym, zwiększenie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia.

3. Niniejszy Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Elbląg na lata 2017 – 2025, przyjętą uchwałą Nr XXVIII/200/2017 Rady Gminy Elbląg z dnia 21 września 2017r.

4. Program ma charakter ramowy i jest otwarty na zmiany. W trakcie realizacji może ulegać bieżącej modyfikacji w razie konieczności i z przyczyn, których nie można było przewidzieć w chwili jego tworzenia, z zachowaniem celów Programu. Jest Programem długofalowym. Tak więc zapewnia realizowanie innych zadań wynikłych w ciągu roku służących propagowaniu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie.

5. Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019r. Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak również uwzględniono analizę realizacji zadań i osiągniętych celów Programu w latach poprzednich.

6. Uwagi, spostrzeżenia i zalecenia organów analizujących sprawozdania i informacje z realizacji niniejszego Programu, w ramach możliwości będą uwzględniane w Programie roku następnego.

7. Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy 2019 w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Gminy w dziale 851- ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi i rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja zadań Programu jest finansowana zgodnie z art. 18² ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydawanych przez Wójta Gminy Elbląg, zgodnie z art. 18 i 18¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

8. Projekt budżetu na rok 2019 na realizację Programu przewiduje kwotę 99 000 zł, w tym na przeciwdziałanie narkomanii 3 500 zł, na przeciwdziałanie alkoholizmowi 95 500 zł.

§ 2. 1. Cele strategiczne i operacyjne Programu:

1) Cele strategiczne realizowane będą poprzez pracę w następujących obszarach:

- profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców (dzieci, młodzieży i dorosłych), bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych, , środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych (NSP) lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój.
- profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.
- profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia,
- terapii i rehabilitacji – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem,
- promocji zdrowego stylu życia i edukacji zdrowotnej.

2) Cele operacyjne Programu:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozaszkolnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.

2. Zadania szczegółowe realizujące cele operacyjne Programu:

1) Prowadzenie i zwiększenie skuteczności profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania przemocy.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów, liczba uczestników, liczba realizatorów, wyniki ewaluacyjne informujące, w jakim stopniu oraz w jakim zakresie osiągnięto cele programowe, monitorowanie działań profilaktycznych.

2) Zapewnienie ciągłości działań o charakterze terapeutycznym, edukacyjnym i doradczym dla osób uzależnionych od alkoholu, a także ich rodzin oraz wykorzystanie prawnego zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.

Wskaźniki: liczba udzielonych porad - zapewnienie konsultacji specjalistycznych, pomocy prawnej rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków, liczba zrealizowanych konsultacji, liczba osób korzystających z tych form pomocy, liczba podmiotów współpracujących.

3) Podniesienie poziomu wiedzy i zwiększenie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych i alkoholu oraz możliwości zapobiegania temu zjawisku.

Wskaźniki: liczba podejmowanych akcji i kampanii informacyjnych, liczba imprez dla mieszkańców, a zwłaszcza dla dzieci i młodzieży, liczba konferencji.

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udzielanie pomocy merytorycznej oraz organizacyjnej podmiotom realizującym wybranych zadań Programu.

Wskaźniki: liczba udzielonych konsultacji, zrealizowanych działań profilaktycznych, liczba uczestników, liczba współpracujących podmiotów, liczba wspólnie realizowanych działań.

5) Współdziałanie oraz pomoc w szkoleniu grup zawodowych i osób związanych z realizacją Programu.

Wskaźniki: liczba szkoleń, liczba uczestników.

6) Ograniczenie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych, zwłaszcza wśród młodzieży, poprzez realizację programów profilaktyki uniwersalnej skierowanej do dzieci i młodzieży, działania służb i innych podmiotów mające na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu, poprzez szkolenia sprzedawców i kontrole punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów, liczba uczestników, ilość przeprowadzonych kontroli.

3. Oczekiwane efekty Programu:

- 1) Zmiana stereotypów w postrzeganiu przyczyn i konsekwencji konsumpcji alkoholu i środków psychoaktywnych.
- 2) Zwiększenie świadomości społecznej motywującej do podjęcia leczenia.
- 3) Zmiana stylu życia, promowanie wartości przeciwnych do ryzykownych zachowań
- 4) Objęcie oddziaływaniem profilaktycznym jak największej liczby dzieci i młodzieży.

Rozdział 2

ZADANIA I DZIAŁANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2019

§ 3. 1. Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych:

a) Prowadzenie systematycznej i kompleksowej działalności w formie kierowania na leczenie przeciwalkoholowe (finansowanie kosztów opinii biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, pokrycie kosztów sądowych).

b) Prowadzenie i bieżące utrzymanie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego (informowanie o szkodach wyrządzonych przez alkohol, zachęcanie i wskazywanie możliwości radzenia sobie z problemem alkoholowym, a także nakłanianiem do podjęcia leczenia w wyspecjalizowanych placówkach terapeutycznych, bądź udziału w zajęciach grup samopomocowych, inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej, gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy, monitorowanie uczestnictwa w programach terapii uzależnienia i współuzależnienia).

c) Udzielanie porad i konsultacji dla osób uzależnionych i eksperymentujących z narkotykami oraz prowadzenie działań motywujących do podjęcia terapii ograniczenia szkód w związku z używaniem narkotyków, informowanie o dostępnych miejscach pomocy i terapii w przypadku uzależnienia od narkotyków.

d) Współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu i środków psychotropowych.

e) Organizowanie i finansowanie szkoleń dla osób pracujących z osobami uzależnionymi, osób pracujących z dziećmi z rodzin, w których występuje problem alkoholowy, członków Zespołu Interdyscyplinarnego, radnych, pedagogów, wychowawców, zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno-informacyjnych, zakup materiałów biurowych.

f) Zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od środków psychoaktywnych (realizacja warsztatów szkoleniowych dla uczniów, rodziców oraz osób zajmujących się problematyką uzależnienia).

g) Gromadzenie aktualnych informacji na temat miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy i miasta Elbląg włączonych w systemową pomoc dla rodzin.

2. Współpraca przy realizacji Programu z następującymi podmiotami: UG, GKRPA, GOPS, Gminna Biblioteka Publiczna, Sąd, Policja, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia.

3. Termin realizacji: cały rok.

§ 4. 1. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

a) Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w prowadzeniu działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin – dalsze zatrudnienie specjalisty psychologa.

b) Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi instytucjami w celu realizacji programów pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

c) Prowadzenie lokalnych kampanii informacyjno – edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci, a także włączanie się w ogólnopolskie akcje promujące życie rodzinne bez przemocy.

d) Przygotowanie i upowszechnianie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, a w szczególności z problemem alkoholowym.

e) Organizowanie i finansowanie szkoleń oraz konferencji dla Zespołu Interdyscyplinarnego dotyczących obowiązujących procedur (w tym procedury „Niebieskie Karty”), zasad podejmowania interwencji oraz współpracy służb działających na rzecz zatrzymania przemocy w rodzinie.

f) Prowadzenie edukacji publicznej zwiększającej świadomość rodziców i opiekunów w wychowaniu dzieci i młodzieży, korygującej postawy rodzicielskie.

g) Propagowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach zajęć profilaktycznych, a także zajęć edukacyjno rozwojowych, (np. warsztaty muzyczne, komputerowe, sportowe, kulturalno-artystyczne itp.) organizowanych przez placówki oświatowe, wychowawczo-opiekuńcze, biblioteki, organizacje, instytucje.

h) Zakup książek profilaktycznych dla Publicznej Biblioteki w Komorowie Żuławskim i Nowakowie, dofinansowanie i organizacja w czasie ferii i wakacji zajęć i warsztatów tematycznych dla dzieci i ich rodziców (np. czytanie terapeutyczne, lektura w profilaktyce uzależnień, zajęcia relaksacyjne z książką, warsztaty pisarskie, różnego rodzaju konkursy i wernisaże tematyczne.

i) Tworzenie możliwości dodatkowych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych patologią społeczną poprzez dofinansowanie zakupu sprzętu służącego do wyposażenia placów zabaw.

j) Finansowanie różnych form pomocy dla dzieci oraz rodzin, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocy w rodzinie, poprzez organizację wolnego czasu i wypoczynku.

k) Wspieranie innych, nie ujętych zadań w Programie, służących propagowaniu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

2. Współpraca przy realizacji Programu z następującymi podmiotami: GOPS, UG, GKRPA, gminne biblioteki, gminne placówki oświatowe, osoby fizyczne, instytucje i podmioty zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i społecznych.

3. Termin realizacji: cały rok.

§ 5. 1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych:

a) Poszerzanie i udoskonalanie ofert, upowszechnianie oraz wdrażania programów profilaktycznych.

b) Wspieranie działań zmierzających do ograniczenia dostępności różnych substancji psychoaktywnych i NSP oraz innych środków odurzających we współpracy z Policją, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Elblągu.

c) Zajęcia z uczniami szkół podstawowych promujące zdrowy styl życia i alternatywę wobec używania substancji psychoaktywnych, promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez prowadzenie sportowych zajęć pozaszkolnych, poprawę funkcjonowania bazy sportowo-rekreacyjnej (w tym placów zabaw).

d) Wdrażanie programów profilaktycznych, szczególnie z poziomu profilaktyki uniwersalnej lub selektywnej o potwierdzonej skuteczności, w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego – wspólnego projektu Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodka Rozwoju Edukacji, Instytutu Psychiatrii i Neurologii oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

e) Udział w kampaniach profilaktyczno - edukacyjnych – zakup usług i materiałów do realizacji programów profilaktycznych i kampanii społecznych. Kontynuacja w kampaniach profilaktyczno-edukacyjnych „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw na rodzinę” oraz udział w kampaniach inicjowanych m. in. przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

f) Wspieranie finansowe i organizacyjne wypoczynku letniego i zimowego w oparciu o realizowanie programów profilaktycznych o uzależnieniach.

g) Wspieranie przedsięwzięć rozwojowo-turystycznych m. in. wycieczek szkolnych w ramach realizowanych programach profilaktycznych, bądź też innych atrakcyjnych form czynnego wypoczynku.

h) Wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież skierowanych do grup rówieśniczych, w tym poprzez: przedsięwzięcia profilaktyczne przygotowane przez młodych ludzi dla ich rówieśników (zawody, spektakle profilaktyczne), warsztaty przybliżające wiedzę i umiejętności z zakresu profilaktyki problemowej i promocji zdrowia lub programy aktywizujące samorządy uczniowskie, grupy lidarskie).

i) Realizowanie lokalnych festynów środowiskowo – rodzinnych oraz innych imprez okolicznościowych w zakresie organizacji wolnego czasu dzieci i młodzieży jak również i dorosłych – programów stanowiących alternatywę wobec używania alkoholu jak np. Dni Rodziny, Dzień Dziecka, Dzień Matki, Dzień Seniora, Mikołajki.

j) Prowadzenie kampanii edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii adresowanych w szczególności do określonych grup docelowych (starszej młodzieży szkoły podstawowej).

k) Działania profilaktyczno – edukacyjne dla dorosłych na rzecz podniesienia świadomości społeczności lokalnej na temat zdrowego stylu życia bez środków psychoaktywnych.

l) Realizacja programów profilaktyki przemocy w rodzinie: m. in. w formie warsztatów umiejętności rodzicielskiej przygotowujących rodziców do wychowania dzieci bez stosowania przemocy i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, w formie profilaktyczno - edukacyjnych wywiadówek dla rodziców.

m) Współdziałanie z właściwymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi w działaniach promujących zdrowy styl życia, trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.

n) Monitorowanie sytuacji w zakresie nadużywania alkoholu i wyrobów tytoniowych przez dzieci i młodzież, analiza danych w/w obszaru oraz popytu na alkohol i wyroby tytoniowe.

o) Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych i NSP.

2. Współpraca przy realizacji Programu z następującymi podmiotami: UG, GKRPA, Gminna Biblioteka Publiczna, placówki oświatowe, GOPS, organizacje pozarządowe, Kościoły, Policja, SANEPID, placówki leczenia osób uzależnionych od narkotyków w województwie warmińsko-mazurskim, oddziały leczenia uzależnień od alkoholu, osoby fizyczne.

3. Termin realizacji: cały rok.

§ 6. 1. Koordynacja gminną profilaktyką społeczną w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, ochrony przed przemocą:

a) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, poprzez wsparcie edukacyjne, materialne, oraz wsparcie na rzecz propagowania wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

b) Wspomaganie działalności placówek specjalistycznych, współpraca z Policją, kadrami pedagogicznymi gminnych placówek oświatowych, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnymi Bibliotekami, Kościołami, pracownikami służby zdrowia i z innymi instytucjami w zakresie promocji zdrowia i propagowania trzeźwych obyczajów.

c) Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzenie kontroli punktów handlowych ze sprzedażą napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania w/w ustawy.

d) Intensyfikowanie działań na rzecz ograniczenia sprzedaży alkoholu nietrzeźwym i nieletnim, a także zakłóceń spokoju w miejscach publicznych przez osoby nietrzeźwe.

e) Szkolenia i konsultacje dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych innych osób pracujących na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii podnoszących kwalifikacje oraz zwrot kosztów podróży za udział w szkoleniach.

f) Prowadzenie dokumentacji merytorycznej i statystycznej, prowadzenie bazy danych oraz bieżąca aktualizacja informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od alkoholu, środków odurzających, substancji psychoaktywnych i NSP (nowych substancji psychoaktywnych).

g) Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

h) Warsztaty dla nauczycieli, rodziców w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktyczno-wychowawczych np. „Szkoła dla rodziców”.

i) Inne zadania wynikłe w ciągu roku służące propagowaniu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy.

2. Współpraca przy realizacji Programu z następującymi podmiotami: UG, GKRPA, GOPS, gminne biblioteki, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, służby publiczne.

3. Termin realizacji: cały rok.

Rozdział 3

REALIZACJA I KOORDYNACJA PROGRAMU

§ 7. 1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest ciałem opiniującym, inicjującym i nadzorującym wykonanie zadań ujętych w niniejszym Programie, zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Wynagrodzenie członków Komisji wynosi 16% minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku 2019, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 września 2018r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2019r. (Dz. U. z 2018r. poz. 1794).

3. Wynagrodzenie przysługuje członkom obecnym na posiedzeniu na podstawie listy obecności.

4. Członkom Komisji, w przypadku delegowania do udziału w szkoleniach, spotkaniach, przeprowadzania kontroli punktów handlowych, przysługuje zwrot kosztów podróży z zastosowaniem uregulowań Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013r., poz. 167). Polecenie każdego wyjazdu służbowego podpisuje Wójt Gminy Elbląg.

5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

1) Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie.

2) Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany postawy w stosunku do szkodliwego picia alkoholu.

3) Motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego, lub w przypadku odmowy – podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

4) Zgodnie z art. 25a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są obowiązani do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w tym zadań związanych z procedurą zobowiązania się do leczenia odwykowego. Obowiązek ten rozciąga się także na okres po ustaniu członkostwa w Komisji.

5) Przeprowadzanie kontroli punktów handlowych ze sprzedażą napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez Wójta Gminy Elbląg, w myśl art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Zgodnie z art. 18³ niniejszej ustawy, do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu jak i poza miejscem sprzedaży na terenie Gminy Elbląg, stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018r. poz. 646, z późn. zm.).

6) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

7) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiniuje:

- a) projekty uchwał w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na dany rok,
- b) wnioski w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w placówkach handlowych i gastronomicznych,
- c) cofanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku naruszenia przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- d) wnioski dla gminnych jednostek organizacyjnych o finansowanie zadań ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

8) Koordynowanie i stały monitoring Programu, badanie działalności instytucji uczestniczących w realizacji zadań Programu, oraz pozyskiwanie informacji i wyjaśnień w tym zakresie.

9) Kontynuowanie współpracy z Sądem, Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, Ośrodkami Terapii Uzależnień oraz instytucjami i organizacjami, których działalność ma na celu przeciwdziałanie problemom uzależnień i ich skutkom.

Rozdział 4

RAMOWY PRELIMINARZ WYDATKÓW NA REALIZACJĘ ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PRBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY ELBLĄG NA ROK 2019

Lp.	Nazwa zadania	Rozdział	Szacunkowy koszt
I.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych	85154	16 000
II.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej, prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	85154	21 000
III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania narkomanii, rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych	85153	3 500
		85154	25 000
IV.	Koordinacja gminną profilaktyką społeczną w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, ochrony przed przemocą	85154	33 500

Rozdział 5

DIAGNOZA, MONITORING, EWALUACJA

§ 8. 1. W okresie realizacji Programu prowadzony będzie jego monitoring przez Koordynatora oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Na bieżąco analizowane są dane na temat zagrożeń, planuje się działania, wdraża i w razie potrzeby modyfikuje, poprzez analizę dostępnych danych w trakcie spotkań, konsultacji, proponowanych działań sugerowanymi przez pedagogów szkolnych. Wskaźniki monitoringu to: liczba zrealizowanych działań o charakterze edukacji publicznej, liczba zrealizowanych programów, liczba osób objętych programami, wydatki poniesione na szkolenia, liczba zrealizowanych badań, liczba działań służących promocji zdrowego stylu życia z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej dzieci i młodzieży. Monitorowanie pozwoli na zintensyfikowanie współpracy wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację Programu. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych analizuje dane na temat zagrożeń, planuje działania, wdraża poprzez sieć współpracy ze szkołami i innymi instytucjami, monitoruje na podstawie informacji uzyskiwanych od przedstawicieli szkół i innych instytucji.

2. Oprócz realizacji diagnozy, równie ważne jest monitorowanie jakości realizowanych działań i ewaluacja ich skuteczności. Podstawową rolą ewaluacji będzie rozwój i poprawa jakości prowadzonych działań i wyeliminowanie ewentualnych błędów, poprzez zachęcanie autorów programów profilaktycznych do przeprowadzania badań ewaluacyjnych poprzez ułatwianie ich realizację w wymiarze finansowym i organizacyjnym.

3. Przy monitoringu i ewaluacji uwzględniona zostanie ocena efektów realizacji wszystkich programów profilaktycznych, edukacyjno- wychowawczych i innych, dokonana przez realizujących te programy.

4. Ewaluacja, o której mowa w ustępie 2, posłuży Wójtowi Gminy Elbląg do sporządzenia informacji z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i oceny efektów jego realizacji.

5. Podstawą do nakreślenia kierunków działań w niniejszym Programie są zarówno wyniki badań ogólnopolskich realizowanych m.in. na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii (stanowiących jedno z najważniejszych źródeł informacji o zachowaniach ryzykownych młodych ludzi) jak i bieżąca diagnoza oparta na danych pozyskanych od lokalnych podmiotów działających na rzecz ograniczenia problemu uzależnień i przemocy w rodzinie, czy też informacji zebranych w ankietach PARPA G1 tj. danych m. in. na temat:

- dostępności alkoholu w gminie, tzn. maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- liczby rozmów prowadzonych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin oraz liczby wniosków o leczenie odwykowe skierowanych do sądu,
- działań prowadzonych w związku z przemocą w rodzinie,
- form pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dostępnych w środowisku lokalnym dla osób z problemem alkoholowym,
- działań profilaktycznych realizowanych w gminie,

f) kosztów związanych z realizacją poszczególnych zadań w ramach Programu.

6. Tabela niżej zaprezentowana, ilustruje stosunek ilości wniosków złożonych do GKRPA, ilości wniosków skierowanych przez Komisję do Sądu Rejonowego w Elblągu w sprawie orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego:

Lp.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Rok 2015	ROK 2016	ROK 2017
1.	Ilość wniosków złożonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	21	20 (w tym: 12 – GOPS, 5 – MKP, 3 – osoby fizyczne W stosunku do 5 osób postępowanie umorzono ze względu na dobrowolnie podjętą terapię lub też z uwagi na brak konieczności kierowania na przymusowe leczenie	14 (w tym: 9 - GOPS, 1 - MKP, 4 – osoby fizyczne W stosunku do 3 osób postępowanie umorzono ze względu na dobrowolnie podjętą terapię lub też z uwagi na brak konieczności kierowania na przymusowe leczenie
2.	Ilość wniosków Komisji, skierowanych do Sądu Rejonowego w Elblągu w sprawie orzeczenia przymusowego leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego	19	18 (w tym 5 wniosków , które wpłynęły do GKRPA w 2015r.)	7 (w między czasie 1 uczestnik dobrowolnie podjął leczenie w systemie stacjonarnym, natomiast 2 osoby zmarły).

7. Dane z Sądu Rejonowego w Elblągu dotyczące ilości wydanych postanowień w sprawie zastosowania wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Sąd Rejonowy w Elblągu III Wydział Rodzinny i Nieletnich	Rok 2015	ROK 2016	ROK 2017
1.	Ilość postanowień w sprawie zastosowania wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego	8	7	11

8. Dane Komendy Miejskiej Policji w Elblągu dotyczące ilości mieszkańców Gminy Elbląg zatrzymanych do wytrzeźwienia, interwencji domowych na terenie Gminy, zatrzymań sprawców przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz interwencji Policji dotyczących przemocy w rodzinie zakończonych założeniem Niebieskiej Karty ilustruje poniższe zestawienie:

Lp.	Komenda Miejska Policji w Elblągu	Rok 2015	ROK 2016	Rok 2017
1.	Ilość osób z Gminy Elbląg doprowadzonych i osadzonych w PDOZ KMP w celu wytrzeźwienia	42	41	39
2.	Ilość interwencji domowych gdzie przyczyną nieporozumień był alkohol	17	75	86
3.	Ilość wszczętych postępowań dotyczących naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	131	8	4

9. Statystykę liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych, ilustruje poniższa tabela:

Lp.	Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych, wydanych przez Wójta Gminy Elbląg w danym roku	Rok 2015	ROK 2016	Rok 2017
1.	Poza miejscem sprzedaży - Detal	29	30	30
2.	W miejscu sprzedaży i podawania - Gastronomia	5	0	0
3.	Zezwolenia jednorazowe	1	2	2
4.	Zezwolenia wydane przedsiębiorcom, których działalność polega na organizacji przyjęć	6	0	6

10. Statystykę liczby zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych, ilustruje poniższa tabela:

Lp.	Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych, ważnych w danym roku (stan na 31.12. danego roku)	Rok 2015	ROK 2016	Rok 2017
-----	---	----------	----------	----------

1.	Poza miejscem sprzedaży - Detal	65	56	55
2.	W miejscu sprzedaży i podawania - Gastronomia	15	12	13

11. Statystykę liczby punktów handlowych ze sprzedażą napojów alkoholowych ilustruje poniższa tabela:

Lp.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie (stan na 31.12. danego roku)	Rok 2015	ROK 2016	Rok 2017
1.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	25	23	16
2.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	4	5	4

Rozdział 6

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 9. 1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok powstał w oparciu o lokalną diagnozę problemów alkoholowych (w tym: stan problemów alkoholowych, rynek napojów alkoholowych, zasoby Gminy służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych).

2. Zapewnia się wspieranie lub powierzanie innych, nie ujętych zadań w Programie służących propagowaniu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii i przemocy w rodzinie.